

#VýletyNaslepo

hate speech, ľudské práva

- Všetci nie sú rovnakí
- Utekajú pred vojnou
- Tu vyvrcholila nenávisť

VŠETCI NIE SÚ ROVNAKÍ

(Matej Slažanský / #VýletyNaslepo / Slovensko / 2016 / 14 min. / slovenčina)

www.youtube.com/watch?v=75D67efHuuc

Matej Slažanský alias Selassie patrí k najúspešnejším slovenským youtuberom a popularitu si získal najmä medzi mladými ľuďmi. Má takmer pol milióna odberateľov na YouTube, 80-tisíc fanúšikov na Facebooku a na Instagrame ho sleduje skoro 200-tisíc ľudí. Aj preto sa rozhodol, že v spolupráci s Nadáciou otvorenej spoločnosti nakrúti sériu videí pod názvom **Výlety naslepo**. V nich približuje osudy mladých ľudí, ktorí sa v minulosti alebo dnes ocitli v ťažkých životných podmienkach. Prostredníctvom vlastných zážitkov hovorí o svojich názoroch a nabúrava niektoré stereotypy a predsudky. Cieľom prvého Výletu naslepo bola osada v Moldave na Bodvou, počas druhého Selassie navštívil utečenecké tábory v Srbsku a v treťom koncentračný tábor v českom Terezíne.

Prvý z **Výletov naslepo** zavedie youtubera Selassieho do rómskej osady, kde má možnosť stretnúť sa s miestnymi obyvateľmi a vypočuť si ich každodenné problémy aj radosti. Uvedomuje si, aké mylné môžu byť predsudky voči ľuďom, ktorých vôbec nepoznáme.

Cieľová skupina: 14+

Čas: 45 min (z toho video 13:46 min)

Pomôcky: počítač, dataprojektor, reproduktory, flipchart a fixky alebo obyčajná tabuľa, odkopírovaný pracovný list pre každého žiaka, papier alebo zošit.

Ciele:

- identifikovať každodenné ťažkosti ľudí žijúcich v chudobe;
- popísať, ako životné podmienky, v ktorých sa človek narodí a vyrastá, ovplyvňujú jeho život;
- vymenovať následky chudoby a sociálneho vylúčenia.

Postup:

Úvodná diskusia: (10 min)

1. Na úvod sa so žiakmi porozprávajte o tom, čo je podľa nich chudoba a aké sú jej podoby. Položte im nasledovné otázky:
  - Stretli ste sa už s chudobným človekom? Pri akej príležitosti? Aké pocity ste pri tom stretnutí prežívali?
2. Následne uveďte video, v ktorom sa vďaka Selassiemu ocitnete v rómskej osade. Povzbudte žiakov, nech si pozorne všímajú ľudí a životné podmienky v osade.
3. Rozdajte im pracovný list (v prílohe) s otázkami, ktoré majú počas prehrávania videa vyplniť.

- Čo to znamená byť chudobný? Kto je na Slovensku podľa vás najviac ohrozený chudobou?
- Ako sa chudoba prejavuje v rôznych častiach sveta? Napr. ako je chudoba vnímaná v Nemecku alebo Rakúsku a ako v najchudobnejších krajinách sveta?
- Aký je váš postoj k chudobným? Ako médiá zobrazujú chudobných ľudí?

Cieľom tejto krátkej diskusie je evokovať osobnú skúsenosť s chudobou a chudobnými ľuďmi a poukázať na to, že chudoba môže mať rôzne podoby (nedostatok peňazí, absencia bývania – bezdomovectvo, práce, vzdelania a pod.). Zároveň má ukázať, že ide o globálny fenomén, ktorý sa môže týkať každého z nás.

Premietanie filmu: (14 min)

Reflexia a diskusia po filme: (20 min)

4. Vyzvite žiakov, aby si navzájom porovnali odpovede z pracovného listu (v dvojiciach či trojiciach). Potom diskutujte s celou triedou o tom, čo si žiaci všimli, ako zareagovali na jednotlivé otázky (10 min).
5. Následne so žiakmi diskutujte: Ako sa pozeráme na ľudí v rómskej osade zvonku alebo ak sme len krátkodobými návštevníkmi? Aké by to bolo sa v osade narodiť a vyrastať v nej? Spoločne diskutujte na nasledujúce otázky (10 min):
  - Viete si predstaviť, že by ste osadu ako Selassie tiež na krátku dobu navštívili? Ako by ste zareagovali, čo by vás najviac zaujímalo?
  - Viete si predstaviť, že by ste tam strávili dlhší čas? Že by ste tam žili?
  - Ako by asi vyzeral váš deň, keby ste sa v osade narodili?
    - Viete si predstaviť, že by ste ako deti z osady chodili každý deň 3 kilometre pešo do školy?
    - Alebo že by ste si robili úlohy bez pracovného stolíka, bez prístupu k počítaču a internetu, bez pomoci rodičov?
    - Aké by to bolo, keby ste žili v dome, do ktorého zateká, kde nie je kúrenie?
    - Ako by to ovplyvnilo váš život, výsledky v škole, osobný rozvoj?
  - Porovnajte svoje životné podmienky a podmienky detí z osady: ako nás prostredie, v ktorom žijeme, ovplyvňuje? Uvedte konkrétne príklady.

Cieľom diskusie je uvedomiť si, že štartovacia čiara každého človeka je iná. Pokiaľ napríklad dieťa nemá splnené základné životné potreby, ťažko sa sústreďí na školské povinnosti a bude sa dobre učiť. Odsudzovať obyvateľov osád za to, ako žijú, sa z vonkajšieho pohľadu zdá veľmi ľahké. Keď však človek vstúpi do ich príbytkov a osobne spozná ich príbeh, môže lepšie porozumieť, prečo je naozaj zložitá sa z tejto situácie dostať. V chudobe sa aj celkom normálne veci stávajú omnoho zložitejšími: dobrý spánok, učenie sa, prístup k informáciám, hygiena, vzdelanie či hľadanie si zamestnania.

Doplňujúce aktivity a zdroje:

V prípade, ak máte viac času, pre lepšie porozumenie nerovných „štartovacích čiar“ rôzne znevýhodnených ľudí môžete aktivitu doplniť o hru: [Urob krok vopred!](#), (str. 57-61).

V osade pri Moldave nad Bodvou, ktorú Selassie navštívil, pred pár rokmi vzniklo ochotnícke „Divadlo z chatrče“. Vo svojich predstaveniach mladí Rómovia opisujú najmä svoj každodenný život v neľahkých podmienkach. Založili si tiež kapelu „Chalani z chatrče“. So svojimi vystúpeniami zaznamenali veľký úspech, hrali napríklad na festivale Pohoda aj na pôde Európskeho parlamentu.

Denník N: [Lukáš z chatrče už je aj v SND](#)

Youtube: [Chalani z chatrče](#)

Tieto informácie môžete použiť na ilustráciu toho, že aj v osade, ktorej by sa mnohí radšej obľúkom vyhli, žijú a tvoria schopní, šikovní ľudia, ktorí majú čo ponúknuť.

Príbeh terénnej sociálnej pracovníčky Irmy Horváthovej, ktorá Selassieho sprevádzala po osade, je príkladom toho, ako sa jednotlivec dokáže vymaniť z chudoby a pomôcť svojej komunite – [Konferencia JUMP 2015](#).

UTEKAJÚ PRED VOJNOU!

(Matej Slažanský / #VýletyNaslepo / Slovensko / 2016 / 13 min. / slovenčina)

<https://www.youtube.com/watch?v=rw2VH14WqTA&feature=youtu.be>

V druhom videu zo série Výlety naslepo Selassie stretáva obyvateľov utečeneckých táborov v Srbsku. Silný osobný zážitok ho núti uvažovať nad rozdielom medzi mediálnym zobrazovaním utečencov a realitou, v ktorej sa ocitol. Uvedomuje si, že ľudí na úteku sa netreba báť, majú svoje rodiny, sny a predstavy o budúcnosti rovnako ako my.

Cieľová skupina: 14+

Čas: 45 min (z toho video 13 min.)

Pomôcky: počítač, dataprojektor, reproduktory, flipchart a fixky alebo obyčajná tabuľa, papier alebo zošit.

Ciele:

- špecifikovať, čo sú a ako vznikajú stereotypy, načo sú nám dobré a naopak, v čom môžu nám i ostatným uškodiť;
- navrhnúť, ako so stereotypmi pracovať, a identifikovať úlohu osobnej skúsenosti pri ich odbúravaní;
- na príklade ľudí na úteku diskutovať o tom, ako vnímate iné sociálne skupiny, ako ich zobrazujú médiá.

Postup:

Úvod: (15 min)

1. Na úvod premietnite žiakom niekoľko výrokov:

Rómovia kradnú.

Ženy sú emocionálne.

Chlapci neplačú.

Gréci sú leniví.

Moslimovia sú násilníci.

Politici sú skorumpovaní.

Nemci sú dochvilní a pracovití.

Američania sú tuční.

Slováci sú pohostinní.

Španieli sú temperamentní.

2. Spýtajte sa ich, čo majú všetky tieto výroky spoločné.

Je to naozaj tak, že všetci ľudia z určitej skupiny patria do jedného vreca?

Ak nie, prečo sa stretávame s týmito označeniami? (Poznajú ďalšie, ktoré by vedeli doplniť?)

3. Diskutujte so žiakmi o tom, čo sú to predsudky a stereotypy (slovník pojmov v prílohe).

- Ako predsudky a stereotypy vznikajú?
- Čo môžu spôsobovať?
- Ako ich môžeme prekonať?
- Môže osobná skúsenosť pomôcť zmeniť naše stereotypy a postoje voči druhým?

Premietanie filmu: (13 min)

4. Povedzte žiakom, že si spolu pozriete krátke video, v ktorom sa youtuber Selassie stretáva so skupinou ľudí, ktorí sú často vystavení stereotypom. Povzbudte ich, aby si všímali Selassieho správanie, reakcie a skúsili sa vžiť do jeho kože.

Reflexia a diskusia po filme: (15 min)

5. Po filme diskutujte so žiakmi o Selassieho skúsenosti:
  - Ako by ste sa cítili v Selassieho koži? Ako by ste na jeho mieste na stretnutie s utečencami zareagovali?
  - Ako sa počas cesty zmenili Selassieho predstavy o utečencoch? Čo mu v tom pomohlo?
  - Aké názory o ľuďoch na úteku najčastejšie počujete vo svojom okolí? Odkiaľ sú tieto informácie – z osobnej skúsenosti, zo sociálnych sietí alebo z médií? Ako zobrazujú utečencov médiá?

- Ako môže osobná skúsenosť ovplyvniť náš názor? Pomohla Selassiemu odbúrať niektoré predsudky o utečencoch?
- Máte, podobne ako Selassie, osobnú skúsenosť s tým, že vaše pôvodné predstavy o niekom sa osobným stretnutím zmenili?

V diskusii zdôraznite, že tak, ako predchádzajúce stereotypné výroky (o Slovákoch, Američanoch, Rómoch, atď.), aj jednoduché výroky o utečencoch sú veľmi skreslené. Z médií väčšinou získavame len čiastočné informácie o istej skupine ľudí, no každý z nich má svoj osobný príbeh, ktorý je v niečom celkom jedinečný. Tak ako pri ostatných sociálnych skupinách, stereotypy vytvárajú dojem, že všetci sú rovnakí. Každý človek si však zaslúži byť posudzovaný individuálne.

Doplňujúce aktivity a zdroje:

Od začiatku tzv. utečeneckej krízy sa mnohí jednotlivci sami za seba rozhodli, že si chcú na situáciu utečencov urobiť vlastný názor a prispieť k zmierneniu nehostinných podmienok, v ktorých sa po príchode do Európy ocitli. Aj preto sa za nimi vybrali napríklad do Grécka či do balkánskych krajín (Srbsko, Chorvátsko, Macedónsko, Slovinsko). Vzniklo tak veľa dobrovoľníckych projektov, v ktorých ľuďom na úteku pred vojnou, prenasledovaním či chudobou pomáhajú aj mnohí Slováci. Osobná skúsenosť, často celkom odlišná od informácií v médiách a na sociálnych sieťach, zmenila ich uhol pohľadu a umožnila im vnímať situáciu utečencov z viacerých perspektív. Viac o zážitkoch a názoroch rôznych dobrovoľníkov si môžete prečítať na priložených webových stránkach:

MuniMedia: **Všetkým je jedno, čo s utečencami bude, tvrdí zakladateľka organizácie Pomáháme ľuďom na úteku**

UNHCR: **Michaela hovorí príbeh**

SME: **Humanitárna pracovníčka: Kto spozná život na hranici, bio koláčik ho šokuje**

SME: **Utečencov okrádajú aj miestni. Tvrdí Slovenka, ktorá im pomáha v Srbsku**

SME: **Pomáhať utečencom ostala aj cez Vianoce. Deň ako každý iný**

Spýtajte sa žiakov, či vo svojom okolí poznajú migranta alebo človeka, ktorý musel svoju krajinu z rôznych príčin opustiť. Poznajú jeho príbeh? Odvážili by sa o ňom zistiť viac? Pozvať ho na diskusiu do školy?

Príbehy ľudí na úteku môžete spoznať aj na nasledujúcich webových stránkach:

Amnesty International

UNHCR v Slovenskej republike

Human of the Refugee

PRÍLOHA

Slovník pojmov

(prevzaté z Metodickéj príručky *Jeden svet na školách*, dostupnej na http://www.globalnevzdelavanie.sk/sites/default/files/js_na_skolach_2.pdf, str. 55 a 14)

Stereotypy sú určité predstavy a názory o členoch konkrétnej skupiny. Ide o súbor charakteristík, ktoré posudzujú skupinu ľudí zvyčajne podľa určitého správania, zvykov a pod. Stereotypy bývajú pozitívne, ale aj negatívne. Pozitívnym príkladom je napr. tvrdenie o niekom, že je „presný ako švajčiarske hodinky“. Negatívne stereotypy často pochádzajú z médií alebo z domáceho prostredia ako súčasť výchovy – „všetci títo ľudia sú leniví“.

Predsudok je mienka alebo názor, ktorý si robíme o druhej osobe alebo o ľuďoch bez toho, aby sme ich skutočne poznali. Predsudky sa často vytvárajú ako súčasť socializačného procesu a je veľmi ťažké ich zmeniť alebo zničiť. Predsudky vychádzajú zo strachu pred cudzím a ich neuváženým používaním môže dochádzať aj k diskriminačnému správaniu.

Utečenec – podľa Konvencie OSN o utečencoch je tento pojem jasne definovaný. Je to „osoba, ktorá sa nachádza mimo svojej vlasti a má oprávnené obavy pred prenasledovaním z dôvodov rasových, náboženských, národnostných, alebo z dôvodov príslušnosti k určitým spoločenským vrstvám, alebo i zastávania určitých politických názorov, a nie je schopná prijať alebo vzhľadom na vyššie uvedené obavy odmieta ochranu svojej vlasti.“ Krajiny, ktoré konvenciu podpísali (je ich 144, vrátane Slovenska) sú povinné poskytovať utečencom rovnaké práva ako vlastným občanom, vrátane slobody vierovyznania a pohybu, právo na prácu, prístup k vzdelaniu a cestovné dokumenty.

Imigrant, migrant alebo medzinárodný migrant – človek, ktorý sa usadí na území iného štátu. Imigrant môže žiť v krajine legálne (s dokladom dočasného alebo trvalého pobytu či so získaným občianstvom) alebo nelegálne. Turisti, ľudia s krátkodobým pobytom alebo sezónni pracovníci v zahraničí nie sú považovaní za imigrantov.

TU VYVRCHOLILA NENÁVISŤ

(Matej Slažanský / #VýletyNaslepo / Slovensko / 2016 / 14 min. / slovenčina)

<https://www.youtube.com/watch?v=pWl3Ji6W5KQ>

Cieľom tretieho Výletu naslepo je koncentračný tábor v českom Terezíne. Selassie sa ocitá na mieste utrpenia a smrti desiatok tisícov obetí rasového či politického prenasledovania. Spoznáva kruté praktiky nacistického koncentračného tábora počas druhej svetovej vojny a uvažuje nad ľudskou nenávisťou, ktorá viedla k neľudským činom.

Cieľová skupina: 14+

Čas: 45 min (z toho video 13:50 min)

Pomôcky: počítač, dataprojektor, reproduktory, flipchart a fixky alebo obyčajná tabuľa, papiera.

Ciele:

- identifikovať dôsledky predsudkov, rasizmu a nenávisťi voči akejkoľvek skupine;
- na príklade osudu židovského obyvateľstva na Slovensku počas obdobia tzv. Slovenského štátu popísať kroky vedúce od predsudkov k extrémnym prejavom nenávisťi a genocíde;
- porozumieť, ako sú aj v dnešnej spoločnosti nenávisťné myšlienky a slovné prejavy prvým krokom k nenávisťným činom;
- určiť skupiny, ktoré sú nenávisťnými prejavmi najviac ohrozené.

Postup:

Úvod: (6 min)

1. Na úvod rozdeľte žiakov do trojíc alebo štvoríc. Na tabuľu napíšte slovo HOLOKAUST a vyzvite ich, aby sa porozprávali o tom, čo znamená a čo o ňom vedia. Nech svoje odpovede spíšu v bodoch na papier.

Cieľom úvodnej časti je overiť si, nakoľko žiaci majú vedomosť o histórii a realite holokaustu. V prípade, ak sa väčšina žiakov s týmto pojmom ešte nestretla, uveďte v stručnosti definíciu a základné informácie. Detailnejšie informácie budú nasledovať po filme.

2. Rozdajte žiakom papiere a vyzvite ich, aby po premietnutí videa napísali jednu až tri emócie, ktoré v nich video vyvolá.

Premietanie filmu: (14 min)

Poznámka: video o Terezíne trvá do 11:18, v záverečných minútach Selassie hodnotí všetky tri Výlety naslepo. Môžete preto zvážiť skrátenie alebo rozdelenie videa, aby ste udržali pozornosť na hlavnú tému.

Reflexia a diskusia po filme: (25 min)

3. Zistite reakcie žiakov na video:
  - Aké emócie v nich vyvolalo? Prečo?
  - Ako zareagoval na toto miesto Selassie? Prečo v ňom zanechal také silné pocity?
4. Vráťte sa k úvodnej časti hodiny. Spýtajte sa žiakov, čo vedia o holokauste a jeho príčinách. Čo viedlo k takému masovému vraždeniu? Zozbierajte odpovede skupiny na tabuľu alebo flipchart.
5. Následne doplňte a v stručnosti predstavte históriu holokaustu v Európe a na Slovensku. Zvýraznite chronológiu holokaustu a postupné zintenzívňovanie násillia voči Židom: od idey, že Židia sú nepriatelia či paraziti škodiaci Slovensku a treba ich vyhnať z krajiny, cez ostré vyhlásenia na adresu židovských obyvateľov zo strany politických predstaviteľov, k postupnému obmedzeniu ich práv a slobôd (tzv. Židovský kódex), až po deportácie a vraždenie.

Zdôraznite, že rovnako ako každá genocída aj holokaust bol vyústením postupne budovanej nenávisťi voči židovskému obyvateľstvu. Vraždenie žien, mužov

a detí nebolo prekvapivým či náhodným činom, ale výsledkom ideológie, vedomých krokov a premyslenej organizácie. Deportácie do koncentračných táborov boli až výsledkom tohto zámerného a postupného degradovania Židov. Prvým krokom k nemu však boli nenávisťné myšlienky väčšinového obyvateľstva voči menšinám, ktoré sa pretavili do slov a slová do brutálnych činov.

Informácie o histórii a realite holokaustu môžete nájsť na priložených webových odkazoch a v slovníku pojmov na konci kapitoly.

TIP: Pre lepšie znázornenie vývoja holokaustu môžete využiť grafické zobrazenie stromu príčin a následkov, v ktorom korene znázorňujú príčiny a konáre jednotlivé následky. Strom nakreslite na tabuľu a pozvite žiakov, nech vám pomôžu doplniť pravú stranu. (Príloha č.2)

Tento model sa netýka len holokaustu, ale aj ďalších genocíd, ktoré sa vo svete udiali. Spýtajte sa žiakov, čo je to genocída a či vedia vymenovať niektoré z nich.

6. Diskutujte spolu so žiakmi na nasledujúce otázky:
  - Stretávate sa aj v súčasnosti so silnými prejavmi nenávisť? Voči ktorým skupinám? Zamerajte sa predovšetkým na najnižšie konáre stromu: ktoré z prejavov nenávisť môžeme pozorovať aj dnes? Prečo? Aké sú ich príčiny, resp. korene?
  - Ako ovplyvňujú predsudky a nenávisťné prejavy náš vzťah k iným? Aký dopad majú na spoločnosť? Ako ovplyvňujú spolužitie, spoluprácu, dôveru medzi obyvateľmi?
7. Spýtajte sa žiakov, či aj oni sami niekedy použili výrazy alebo vtipy, ktoré obsahujú predsudky alebo nenávisť voči iným skupinám. Prečo a ako aj takéto, navonok nevinné odkazy môžu viesť k zvyšovaniu nenávisť voči určitej skupine ľudí?

Doplňujúce aktivity a zdroje:

Informácie o koncentračnom tábore Terezín:

Terezín

Informácie o holokauste:

Ústav pamäti národa (č. 1)

Ústav pamäti národa (č. 2)

Ústav pamäti národa (č. 3)

Občianske združenie EDAH (č. 1)

Občianske združenie EDAH (č. 2)

Anna Franková, sprievodca

Dokumentačné stredisko holokaustu

Aj na Slovensku boli počas druhej svetovej vojny pracovné a koncentračné tábory, napríklad v Novákoch, Vyhniach či Seredi. Jediný zachovalý objekt je v Seredi, kde sa momentálne nachádza [Múzeum holokaustu](#).

Pre lepšie priblíženie reality holokaustu môžete využiť časti príbehov obetí zo Slovenska:

Vrzgulová, M.: **Deti Holokaustu. Dokumentačné stredisko holokaustu, 2008.**

Životopisné príbehy slovenských Židov vo videách:

Video č. 1

Video č. 2

Pre porozumenie postupného budovania holokaustu môžete využiť aj *8 štádií genocídy* od amerického profesora G. H. Stanton (1996) (Príloha č.3).

PRÍLOHA Č.1

Slovník pojmov

Holokaust

Pojem holokaust sa používa na označenie systematického prenasledovania a vyvražďovania európskeho židovstva v rokoch 1933 až 1945, ktoré vyvrcholilo počas druhej svetovej vojny. Bolo realizované štátnymi inštitúciami nacistického Nemecka a s ním kolaborujúcimi režimami v Európe, vrátane Slovenského štátu (1939 - 1945). Okrem 6 miliónov obetí židovského pôvodu boli v období holokaustu v Európe prenasledovaní a vraždení tiež politickí odporcovia nacistov a ich spojencov, ako aj ďalšie skupiny obyvateľov: Sinti a Rómovia, Svedkovia Jehovovi, fyzicky a psychicky hendikepovaní, homosexuáli. Ako synonymum sa zvykne používať aj hebrejské slovo šoa (v preklade zničenie, záhuba).

Upravené podľa <http://www.holokaust.sk/why-to-teach-about-the-holocaust>

Židovský kódex

Židovský kódex bol nariadením vlády o právnom postavení Židov na Slovensku, vydaný v septembri 1941. Kódex bol súborom protižidovských nariadení, ktoré radikálne obmedzovali ľudské a občianske práva židovských obyvateľov: zakazovali napríklad manželstvo medzi Židmi a Nežidmi, zaviedli povinné označenie Židov žltou hviezdou, vylúčili ich z volebného práva, obmedzili ich osobnú slobodu, spolkové a zhromažďovacie práva, vylúčili ich zo štúdií zo všetkých škôl (okrem ľudových) či zakazovali zamestnať Žida bez povolenia. Kódex zásadne zasiahol aj do majetkových práv Židov - zakázal im nadobúdať nehnuteľnosti, držať cennosti a zároveň umožňoval vyvlastniť ich a previesť majetok do rúk nových (nežidovských, „árijských“) majiteľov.

Upravené podľa: <http://www.holokaust.sk/basic-terms>

Antisemitizmus

Je taký spôsob nazerania na Židov, ktorý môže vyústiť do nenávisťi voči nim. Slovné, grafické a fyzické prejavy antisemitizmu sú namierené proti Židom, ale aj nežidovským osobám, prípadne ich majetku, proti židovským spoločnostiam, inštitúciám a náboženským komunitám. Antisemitizmus veľmi často obviňuje Židov zo sprisahania s cieľom škodiť ľudstvu a mnohokrát viní Židov z toho, že môžu za všetko zlo sveta. Táto nenávisť sa prejavuje v slovných prejavoch, textoch, vizuálnych formách a fyzických akciách.

Prevzaté z: <http://nehejtuj.sk/index.php/legislativa>

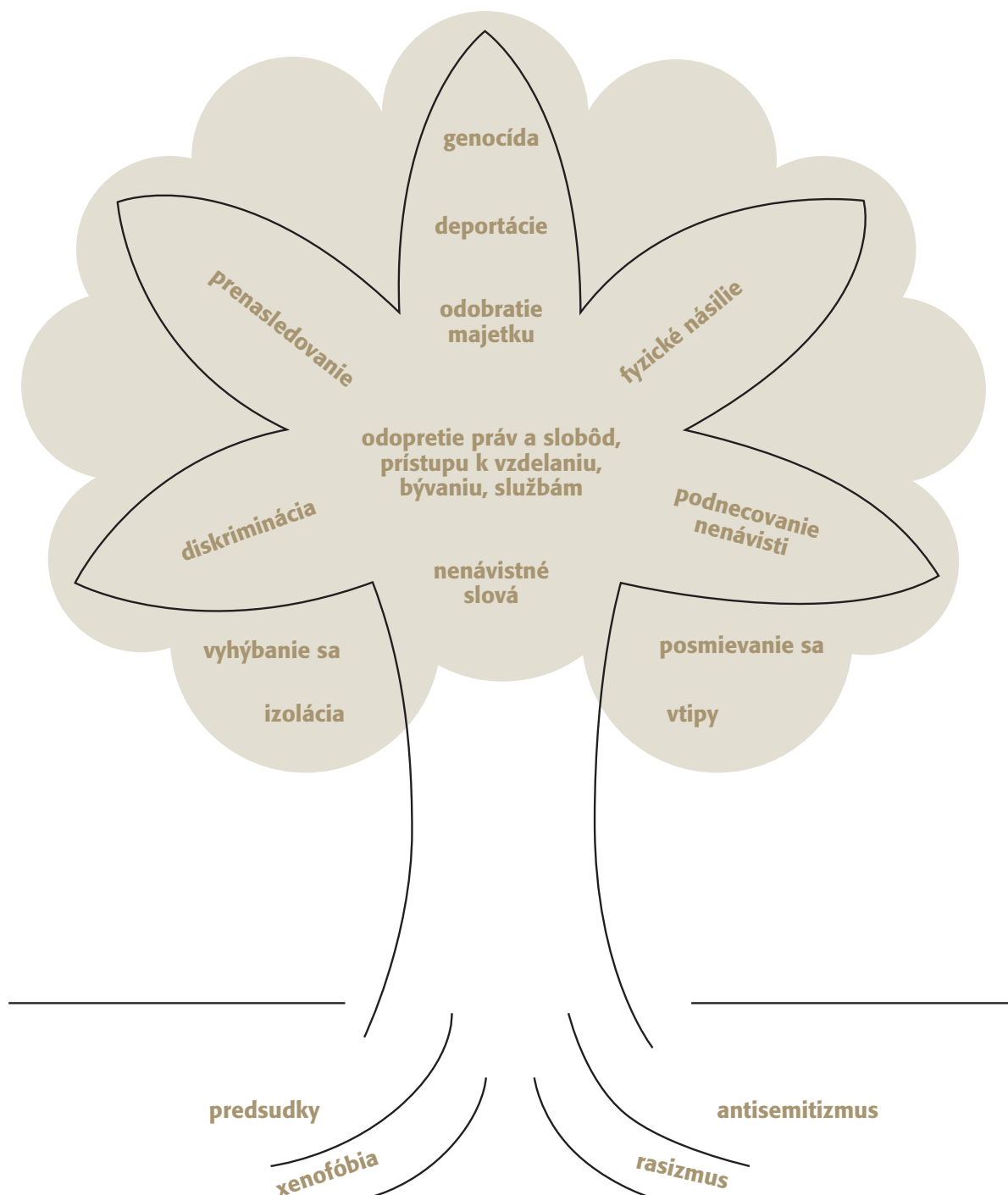
Genocída

Genocída je čiastočné alebo úplné vyvraždenie skupiny osôb alebo jej ťažké duševné či telesné poškodenie s cieľom zničiť ju, zvyčajne z náboženských, rasových, jazykových, národnostných, niekedy aj kultúrnych či politických príčin. Známa je napríklad genocída židovského obyvateľstva počas druhej svetovej vojny. Podľa medzinárodného práva je genocída nepremlčateľný medzinárodný zločin.

Prevzaté z: [Učíme sa v globálnych súvislostiach: Globálne vzdelávanie v predmete Dejepis \(str.94\)](#)

PRÍLOHA Č.2

STROMOVÝ DIAGRAM

PRÍLOHA Č.3

Stupeň	Charakteristika	Preventívne opatrenia
1. Klasifikácia	Ľudia sa delia na „my“ a „oni“.	Hlavným preventívnym opatrením v tomto rannom štádiu je vyvinúť spoločné inštitúcie, ktoré premostia oddelované skupiny.
2. Symbolizácia	V kombinácii s nenávisťou sa členom vyčlenených skupín pripisujú isté symboly, s ktorými oni nesúhlasia.	Zákaz symbolov nenávisťi.
3. Dehumanizácia	Jedna skupina popiera ľudskosť druhej skupiny. Členovia sú prirovnávaní k zvieratám, hmyzu alebo chorobe.	Miestni a medzinárodní predstavitelia by mali odsúdiť používanie prejavov nenávisťi. Vodcovia, ktorí podnecujú genocídu, by mali byť vylúčení z medzinárodných kontaktov a ich zahraničné bankové účty majú byť zmrazené.
4. Organizácia	Genocída je vždy organizovaná. Organizujú sa zvláštne armádne jednotky alebo milície.	OSN by mala uložiť zbrojné embargo na vlády občanov krajín zapojených do prípravy genocídnych masakrov a vytvárať vyšetrovacie komisie.
5. Polarizácia	Šíri sa nenávisťná propaganda.	Prevenčia môže znamenať zabezpečenie ochrany pre umiernených vodcov či pomoc ľudskoprávnym skupinám.
6. Príprava	Obete sú označené a oddelené z dôvodu ich etnickej alebo náboženskej identity.	V tejto fáze musí byť nebezpečenstvo genocídy jasne pomenované.
7. Vyhladzovanie	Vrahovia nazývajú genocídne vraždenie „vyhladením“, lebo neveria, že ich obete sú ľuďmi.	V tejto fáze len rýchly a mohutný ozbrojený zásah môže genocídu zastaviť. Pre obete musia byť vytvorené skutočne bezpečné zóny alebo únikové koridory a tieto musia byť dôsledne vojensky chránené.
8. Popieranie	Páchatelia popierajú, že sa dopustili nejakých zločinov.	Odozvou na popretie je trest medzinárodným tribunálom alebo vnútroštátnymi súdmi.

Zdroj: <http://en.wikipedia.org/wiki/Genocide>